

སངས་རྒྱལ་ཚེས་ལྷགས་དགེ་བ་བརྒྱུད་ཁྱེད་ཀྱི་འཕེལ་ལྗོངས་ལྷོ་རྒྱུ་བསམ་སློབ་སྐོར་

རགས་ཚམ་དབྱུང་པ།

གཏུགས་དཀར་ཚེ་རིང་གིས།

དང་པོ་དགེ་བ་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གཞུང་ལྷགས་ནང་བཟུང་བའི་གལ་ཆེན་གྱི་གོ་གནས།

སངས་རྒྱལ་ཚེས་ལྷགས་ནང་གི་དགེ་བ་བརྒྱུད་དགེ་བ་བརྒྱུད་ཁྱེད་ཀྱི་འཕེལ་ལྗོངས་ནི་བོད་གནའ་
བོད་གསལ་རྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱི་འཕེལ་ལྗོངས་དང་པོ་སྟེ་བོད་རྒྱལ་གྱི་བཙུན་པོ་སྐུ་མཚན་གཏུག་ལ་ཕབས་
པའི་དགེ་བ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་འཛིན་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལྷགས་དང་ལག་ལེན་གྱི་
མཚུབ་སྟོན་ཡིན་པས་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱིས་མཐོང་ཆེ་བར་
འཛིན་པར་བརྟེན་གནའ་ནས་དེང་བར་དུ་ཤན་ཤུགས་སྟོབས་ཆེན་པོ་མཚིས་ཤིང་བོད་
རིགས་སྤྱི་ཚོགས་དང་མི་སྣར་གྱི་ཡིད་རྟོན་བསམ་སློབ་ལྟུང་པ་དང་འཕེལ་བཞུགས་པར་དུ་
གསོན་ཤུགས་མ་ཉམས་པར་གནས་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ལག་
བསྟར་འདེབས་ཐུབ་པའི་སྐུ་མཚན་ལྷགས་ཡིན་ནོ།

གཅིག་སངས་རྒྱལ་ཚེས་ལྷགས་གཞུང་ནང་དུ་གསུངས་པའི་དགེ་བ་བརྒྱུད་ཚེས།

སངས་རྒྱལ་ཚེས་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བརྒྱུད་ཁྱེད་ཀྱི་འཕེལ་
ལྗོངས་ཤིང་དགེ་བ་བརྒྱུད་ཁྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པའི་རྩ་བའི་རིན་ཐང་མ་ལག་དང་
འདུལ་ཁྱེད་ཀྱི་གཏུག་ལ་ཕབས་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་མང་གཞི་ཡིན་པར་བསམ།
ནང་བའི་འདུལ་ཁྱེད་ཀྱི་མ་ལག་མང་ཞིང་ནང་དོན་ལུན་སྐུ་ཚོགས་ཤིང་གཏོང་ཏེ་ཅང་
ཟབ་ཀྱང་དོན་ཐོག་དུ་རྩ་བའི་སྐྱེམ་པ་ལྟ་བུར་སྐྱེམ་པ་དང་དགེ་བ་
བརྒྱུད་ཁྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱིས་པ་དགེ་བ་སྟེན་གྱིས་མཚོན་པའི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
གདམས་པ་དང་སྟོན་ལམ་དུ་སྐྱུང་དགོས་པའི་ཚད་གཞི་སྟེང་ཚོའི་རྒྱལ་སྟོན་འཚོ་བ་དང་བྱ་
བཞུགས་འདེབས་ནང་དེས་པར་དུ་སྐྱུང་དགོས་པའི་གཞི་རྩ་ཡིན་གསལ་བོར་བརྗོད་ན་སྟོན་
པ་ཤུགས་ཐུབ་པས་ང་ཚོ་སེམས་ཅན་སྤྱི་པ་མི་ཡི་ཚད་གཞི་གཏུག་ལ་ཕབས་པ་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་འདིར་རིག་གཞུང་དང་ཚོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ་དེ་དག་རང་རང་གི་སྐྱེ་བ་
མིའི་ཀུན་སྦྱོང་གི་ཚད་གཞི་ཡང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་དགོ་སྦྱོང་སྤྱད་སྤྲོད་དང་ཐར་བའི་
ལམ་སྣ་སྟོན་པ་དང་གཞི་གཏོང་བའི་གོ་བདེ་སྤྱང་སྤྲོ་བ་དང་ལག་ལྟར་འདེབས་བྱུང་བ་ནི་
དགོ་བ་བརྩའི་བྲིམས་ཡིན་ལོ། བོད་བརྒྱུད་ནང་བཟོན་གྲིས་དགོ་བ་བརྩའི་བྲིམས་ལ་མཐོང་
ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་དེ། བོད་རྒྱལ་སྤྱང་བཅོན་སྐྱམ་པའི་སྐུ་རིང་ལ་སྟོན་ཆེན་ཐོན་མི་སམ་རྟོ་
ཏ་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་བོད་ཡིག་སྐྱུན་རྗེས་བོད་ཡིག་ལ་ཐོག་མར་བསྐྱར་བའི་
སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནང་དགོ་བ་བརྩའི་ལས་བཅོལ་བའི་མདོ་དང་དགོ་བ་
བརྩའི་བྲིམས་སོགས་ཚོས་དགོ་བ་བརྩའི་ནང་དོན་འགྲེལ་བ་བཞེད་པའི་གཞུང་མང་པོ་ཡོད་
ཅིང། སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནང་དུ་བཅོལ་བའི་དམིགས་ལུལ་དང་འགྲེལ་བའི་
བྱང་པར་གྲིས་དགོ་བ་བརྩའི་དགོ་བ་བརྩའི་བྲིམས།དགོ་བ་བརྩའི་ལས།དགོ་བ་བརྩའི་
ལས་བཅོལ་བའི་མདོ་སོགས་བཅོལ་ཚུལ་དང་བཅོལ་བའི་དོན་གཙོ་བོ་མི་གཅིག་པ་མང་པོ་
མཆིས་ཤིང་།བཀའ་བཟུན་འགྱུར་ནང་དུ་འང་འགྲེལ་བའི་གཞུང་འབོར་ཆེན་བཞུགས་ཡོད་
པ་དཔེར་ན་བཀའ་འགྱུར་འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྤེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལས་
གསུངས་པའི་སྟོན་ལམ་ལས་ང་ལ་ལོར་དང་ཟས་སྟོན་དང་། །གསེར་དང་འབྲུ་རྣམས་དགོས་
པ་མེད། །ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པར་ནི། །དགོ་བ་བརྩའི་ལས་ལས་སྤྱངས་། །སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །བྱང་ཚུབ་སྟོན་ལམ་བཟོན་པ་ཐོབ་། །ཕན་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་
ཀྱི་སེམས། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་བྱམས་པ་བསྐྱེད་། །བརྒྱ་བྱེན་ལས་ནི་ཚོག་འདི་ཐོས།
།སེམས་ཅན་དེ་དག་རབ་དགའ་སྟེ། །ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡི། །དགོ་བ་བརྩའི་ལས་
ལམ་སྤངས། །ཞི་བའི་སྟོ་གོས་དེ་ལྟར་དེ་ཚུན་ཆད་འཇོམ་བའི་སྤིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་པ་
དང་།བྱང་མེད་དང་། །བྱེད་དང་། །བུ་མོ་དེ་སྟེད་ལས་ཐར་ན། །སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་ལོག་
པར་སྤྱང་བར་སོང་བ་མི་དྲན་ལོ། །དེ་ཚུན་ཆད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཤི་བའི་
དུས་བྱས་ནས་ཀྱང་བདེ་འགོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་གྱི་སྣ་རྣམས་དང་།

སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ཏེ། དེ་དག་ཡང་སྟེའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་དེས་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་
 ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱས། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག། ཡང་དག་པར་གཟེངས་
 བསྟོད་ནས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་དང་། **(1)** ཡང་ན་བཟུན་འགྲུབ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུན་པ་
 ལས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་སྟོང་ཞིང་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་དང་།
 ཐོས་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་ལ་སོགས་པས་ང་རྒྱལ་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་སྟག་པར་སྟོམ་པའི་ཚོས་
 རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བསྐྱོད་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟོང་
 ཞིང་དངོས་པོར་དམིགས་པ་འདོད་བ་དང་། ལོག་པར་ཉུང་བའི་བྱང་པར་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 ཞིང་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་གཉིས་སུ་མི་འགྲུབ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོགས་
 པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཚོས་བཅུས་སྲ་མ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དགའ་བ་གཞོན་ཅིང་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། **(2)** རྒྱ་བརྒྱད་ནང་བཟུན་དུའང་དགེ་བ་བཅུའི་ཚོས་གཞུང་མང་པོ་
 བཞུགས་ཤིང་མིང་དུ་བྲགས་པ་ནི་སྟོན་པས་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་
 པའི་མདོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། གཞུང་དེ་ནི་ཐང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་སུ་ལི་ཡུལ་གྱི་ལྷང་ལྗེ་སྟོང་
 གསུམ་འཛིན་གྱི་ཉི་ཤ་ནན་ཐའོ་བྱ་བས་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་ཐོག་མར་བསྐྱར་ཞིང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་
 འདས་ཀྱིས་ལྷ་ཅའེ་ལའོ་སྤྱི་པོ་བྱང་དུ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་ཚོས་གསུངས་པའི་
 གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན་པར་བྲགས་ལ་དེ་ནི་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེས་གང་ལ་གང་བཟུན་དེ་ལ་དེ་
 འདུལ་གྱིས་མཐའ་ཡས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་གསུངས་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་
 པོའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་བརྗེ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་བཟུན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་བྱེད་པའི་
 རྟོན་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པའི་མདོ་སླ་ན་མེད་པས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དམ་པའི་ཚོས་གསུངས་ནས་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་ཐབས་ཤེས་གལ་ཆེན་ཞིག་དང་
 སངས་རྒྱས་བཟུན་པའི་གཞུང་གི་མང་གཞི་ཡིན་ལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྫོགས་པ་ཆེན་

པོའི་གཞུང་ཆེན་མུ་བོའི་སྒྲིང་བསྐྱུས་ཀྱང་ཡིན། དགེ་བ་བརྩུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པའི་མདོའི་
ལ་བྱང་གི་ལས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་དང་ལམ་བྱ་བ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྟོན་པས་
གང་ལ་གང་བསྐྱུན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འགོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་
བདེན་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བསྟན་ཡོད་ཅེས་དང་རབས་མཁས་པའི་བསྟོད་པའི་དབྱངས་སུ་
སྟོགས་སོ།།

**གཉིས། སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལུགས་གཞུང་ནང་གསུངས་པའི་དགེ་བ་བརྩུའི་ནང་དོན་དངོས་
བསྟན་པ།**

དགེ་བ་བརྩུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་མི་དགེ་བ་བརྩུ་རྣམ་པར་སྟོངས་ནས་རྗོགས་པ་ཆེན་
པོའི་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱབ་རུས་ན་ཚོངས་པ་སངས་པར་འགྱུར་བ་དང་ཕལ་བ་
འཕགས་པར་འགྱུར་པའི་བྱིན་རྒྱལས་མཆིས་བྱིན་བསྟན་པ་རིན་པོའི་གཞུང་ནང་དུ་
གསུངས་པའི་དགེ་བ་བརྩུའི་ནང་དོན་དངོས་བརྗོད་པ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འགར་
ཡོད་དེ།ལུས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟོག་མི་གཅོད་པ།མ་བྱིན་མི་ལེན་པ།ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ་དང་
གསུམ་ལྔ་གི་སྟོན་པ་ལ་རྩུན་མི་བཤད་པ།སྤྲ་མ་མི་བྱེད་པ།ཆོག་རྩུབ་མི་བཤད་པ།ངག་
བཀྲལ་མི་བྱེད་པ་དང་བཞི་ཡིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་བརྩབ་སེམས་མེད་པ།གཞོན་སེམས་མེད་
པ།ལོག་ལྷས་མེད་པ་དང་གསུམ།སྟོན་པ་བརྩུ་བོ་འདི་ནི་དགེ་བའི་ལས་སུ་གཏོགས་ཤིང་དགེ་
བ་བརྩུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོན་པ་ནི་དགེ་བ་བརྩུའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའོ།སྟོན་པ་ཐུག་ཐུབ་
པས་དགེ་བ་བརྩུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པའི་མདོ་གསུངས་པའི་དུས་སུ་ཚོག་མར་མི་དགེ་བ་
བརྩུ་བསགས་པའི་ཉེས་སྟོན་བརྗོད་པ་འགོ་བརྩམས་ནས་དགེ་བ་བརྩུའི་བྲིམས་སྲུང་པ་དང་
དགེ་བ་བརྩུའི་ལས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་དགེ་རྩ་བརྗོད་པ་སྟེ།ཀའོ་སྟོག་སྲུང་པ་(སྟོག་མི་
གཅོད་པ་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་བར་སྐྱབས་པ)། དེ་བཞིན་ལོ་ལོ་སྟོན་པ་
གཏོང་པ་(རྩུན་མི་བྱེད་པ་མ་ཟད་སྟོན་པ་བཏང་ནས་དགེ་བ་རྒྱབ་པ)། དེ་ལྟར་མཚོག་ལ་
སྐབས་སུ་མཆིས་པ་(ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ་མ་ཟད་དམ་པའི་ཚོས་ལས་བསྟན་པའི་ལམ་དུ་

ལྷགས་པ། །༤༥༤་གཏམ་སྐྱབ་(རྩུན་མི་བཤད་པ་མ་ཟད་བདེན་གཏམ་དང་མོར་བར་
བརྗོད་པ)། །༤༥༥་པར་སྐྱབ་(ཕྱ་མ་མི་བརྗོད་པ་མ་ཟད་རྩུན་འཇམ་གྱི་གཏམ་སྐྱབ་)

།༤༥༦་གཅེས་སྐྱབ་(ཚིག་རྩུབ་མི་བརྗོད་པ་མ་ཟད་དང་བདེན་སྐྱབ་)། །༤༥༧་པར་
སྐྱབ་(ངག་བཀའ་མེད་པ་མ་ཟད་ཀུན་མཐུན་སྐྱོ་བར་སྐྱབ་)། །༤༥༨་པའི་སེམས་དྲན་
པ(བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་མ་ཟད་སྤྱིན་པའི་དགེ་སེམས་འཛིན་པ)། །༤༥༩་པའི་སེམས་
གཏན་པ(གཞོན་སེམས་དོར་བ་མ་ཟད་པན་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ)། །༥༠༠་དག་པའི་ལྷ་
བ་འཛིན་པ(ལོག་ལྷས་མི་བྱེད་པ་མ་ཟད་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ལས་འབྲས་ཁས་ལེན་པ)། །བཅས་
སོ།། དགེ་བ་བརྩུའི་ལམ་རིམ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མང་གཞི་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་
དགེ་བ་བརྩུའི་བྲིམས་སམ་དགེ་བ་བརྩུའི་སྣོམ་པ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་འདུལ་བའི་
གཞུང་གི་སྣོམ་དོན་དང་མང་གཞི་ཡིན་ལ་དད་ལྡན་སྤྱི་བྱའི་ཐོས་བསམ་སྣོམ་པ་དང་ཉམས་
ལེན་གྱི་ཚད་རིམ་མི་གཅིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྲིམ་པ་དགེ་རྩུབ་ཀྱི་སྣོམ་པ་བཞེས་མཐན་གྱིས་
སྤྱང་པའི་སྣོམ་པ་ལྟ་དང་དགེ་བ་བརྩུའམ་སྣོམ་བརྒྱད་དང་རབ་བྱུང་པའི་སྣོམ་བརྩུ་དང་
དགེ་བ་སྣོམ་དང་དགེ་བ་སྣོམ་མའི་སྣོམ་པ་ །བྱང་རྩུབ་དང་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྣོམ་པ་བཅས་
གཞུང་ལུགས་གཏིང་ཟབ་ལ་ནང་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་ཀྱང་། དེ་ཚང་མ་རྩ་བའི་སྣོམ་པ་
གསུམ་དང་དགེ་བ་བརྩུའི་བྲིམས་ཀྱི་མང་གཞིའི་ཐོག་ཡར་རྒྱས་དང་འབྲེལ་གསར་ཡིན་པར་
སེམས་ཀྱི་བས་རྩ་བའི་སྤང་བྱ་ལྟ་ནི་དགེ་བ་བརྩུའི་མང་གཞི་ཡིན་ལ་དགེ་བ་བརྩུའི་བྲིམས་
ནི་སྤང་བྱ་ལྟའི་ནང་དོན་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡིན་པར་རྩ་བའི་སྤང་བྱ་ལྟ་ནི་གཙོ་བོ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
འདུལ་བ་དང་དགེ་བ་བརྩུའི་བྲིམས་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཁམས་གཉིས་འདུལ་ཡིན་པ་དཔེར་ན་
སོག་མི་གཙོད་པ་དང་མ་བྱིན་མི་ལེན་པ། ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ། རྩུན་མི་བཤད་པ། ཚང་མི་
འབྲུང་བ་བཅས་རྩ་སྣོམ་ལྟའི་ནང་གི་རྩུན་མི་བཤད་པ་དེ་དགེ་བ་བརྩུའི་ནང་དུ་སྤྱ་མཚོག་
རྩུབ་ལྷག་བཀའ་བརྒྱལ་བརྒྱབ་སེམས་སོགས་སུ་འཕེལ་ལ། ཚང་མི་འབྲུང་བ་དེ་གཞོན་སེམས་ལོག་
ལྷས་སོགས་སུ་འཕེལ་ནས་དགེ་བ་བརྩུའི་བྲིམས་གཏན་ལ་པབས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ། དགེ་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོལ་ལ་ཤན་ཤུགས་འབྲེལ་ཚུལ།

རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་ལྷན་པོས་སྲིད་དབང་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་། བོད་རང་གི་
སྐད་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་གཙུག་ལག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་ཐུབ་
པའི་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཆེད་དུ། ཐོན་མི་སྟོན་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་
མངགས་ཤིང་ཕྱིར་བོད་དུ་ལོག་རྗེས་ལགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་ལ་གཞིར་བྱས་ཏེ་བོད་ཡིག་གསར་
བཅོ་མཛད་ཅིང་། དགེ་བ་བརྒྱུད་མདོ་སོགས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ཚོས་
དགེ་བ་བརྒྱུད་སྤྱི་ཚོལ་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་སྲོངས་པའི་སྤྱི་ཚོལ་བཅས་པ་སྟེ། སྟོན་གཙོད། མ་
བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྟོན། དག་འབྲུལ། ཚོག་རྒྱལ། རྒྱལ། སྲ་མ། བརྒྱབ་སེམས། གཞོད་སེམས།
ལོག་ལྟ་བཅས་མི་བྱེད་པའོ། །ཁོང་གིས་ནང་པའི་གཞི་རྒྱུད་རིན་ཐང་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཐུ་སྟོན་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་གཞི་རྒྱུད་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་དང་རིན་ཐང་མ་ལག་འཇུགས་པར་འདོད་པ་
དང་། སྟོན་ཚོས་དགེ་བ་བརྒྱུད་ཚུལ་སྤྱི་ཚོལ་དེ་ཐད་ཀར་མི་ཚོས་སྐྱབས་པས། བོད་བཙན་
པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མགོའི་སྤྱི་ཚོལ་ཡིག་ཐོག་མ་བྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་། སྟོན་ཚོས་དགེ་བ་
བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོལ་ལྷགས་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་དེ་འདྲའི་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་མིན་ཏེ། དེ་རྒྱ་གར་
རྒྱ་དང་། གཞེན་སྐྱིག་རྒྱ་ལོར་གྱི་བགོ་བཤའ་དང་རྒྱུན་འཛིན་ཐད་ཀྱི་ནང་དོན་མེད་པས། མི་
རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་བ་དང་། སྤྱི་ཚོལ་གྱི་སྐྱིག་སྟོན་སྐྱར་འཛིན་བྱེད་
པ་ལ་དེ་འདྲའི་རུས་པ་འདོན་མ་རུས། དེར་མ་བཟང་སྐྱར་གྱི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་དང་བོན་པོའི་
སྟོན་ཚོས་སྐྱགས་ཀྱི་ངོ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོལ་ནི་ཡམ་ཡོམ་གྱི་གནས་སྐྱབས་ལྟར་། དེ་
བས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་ལྷན་པོས་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་སྲོངས་པའི་སྲོང་དུ་མི་ཚོས་ཆེན་མོ་གཙོང་
མ་བརྒྱུད་དུ་གཏོང་། སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོལ་ཆེན་པོ་དུ་གསོགས་གཏན་འབེབས་བྱས་པས། ནང་ཚོས་གཙོ་
བོ་ཡིན་པའི་མི་སྐེར་དང་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་རིན་ཐང་མ་ལག་རིམ་གྱིས་ཆགས་པར་གྱུར།

ནང་བརྟན་བོད་དུ་སྟེལ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་དུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་ལྷན་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་
སྤྱི་སྲོང་སྟེ་བཙན། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་རལ་པ་ཅན་གསུམ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཅིང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་པོ་

མི་སྲིད་ལྷོ་བཅོན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་མཚོག་གསུམ་ཆ་ཚང་བའི་དགོན་པ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པས། སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལྷགས་བོད་དུ་རྒྱུ་
ཚུགས་པ་ལ་མང་གཞི་བཏོང་བ་དང་། རང་པའི་དགོངས་དོན་དང་རིན་ཐང་གི་ལྷ་བ་ནི་
བོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་གཙོ་བོར་གྱུར། དེ་ཡང་རང་བཟོན་རིག་གནས་ཀྱིས་གདོད་
མའི་དད་ཚོས་དང་བོན་ཚོས་ཀྱི་དད་ཚོས་ལ་འཐབ་ཚེད་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ཁྲོད་ལུ་མཐུད་དུ་
རང་ལ་ཕན་པའི་ཆ་རྣམས་སྤུང་ལེན་བྱས་ཤིང་། རང་པའི་ལྷ་གྲུབ་དུ་འདུ་བའི་མི་ཚོའི་ལྷ་བ་
དང་། འཛིག་ཏེན་ལྷ་བ། རྒྱང་དོར་གྱི་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བྱུང་ཁོངས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས། ཡིན་ན་ཡང་། རང་བཟོན་གྱི་ལྷ་གྲུབ་དེ་
སྤྱི་ཚོགས་རིན་ཐང་མ་ལག་གི་གཙོ་བོའི་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་དུས་ནི་བཟོན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་
སྐབས་ཡིན་ནོ། །

རང་བཟོན་གྱི་ཤན་ཤུགས་དང་གཙོ་བོའི་ལྷ་གྲུབ་བའི་མི་ཚོས་ཀྱན་སྦྱོང་ནི་
རིན་ཐང་ལྷ་བ་གྲུབ་པ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིན་ཐང་མ་ལག་ཆགས་པའི་སྐུ་ཤུགས་དང་འབྲུང་
ཁུངས་ཡིན། བཟོན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་སུ་རང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་ཚོགས་བྱུང་བ་དང་། ཚོས་
སྤོང་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལྷགས་བྱུང་བ་དང་བཟོན་ནས་རང་བཟོན་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
དང་། ཆབ་སྤྱིད། འཚོ་བ་སོགས་སྤྱོད་གང་ཐད་དུ་སེམ་ཞིང་། བཟོན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་ཀྱི་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་གནས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་ལྷན་པའི་མཚན་ཉིད་གཤིས་ལྷགས་བཟོད་
པའི་ལེགས་བཤད་དང་མི་ཚོས་ཀྱན་སྦྱོང་གྱི་བཟོན་བཅོས་ཚོམ་མགོ་ཚུགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན།
ས་སྐུ་ལེགས་བཤད་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷགས་ཀྱི་བཟོན་བཅོས། རྒྱ་ཤིང་གི་བཟོན་བཅོས་བརྒྱམས་
ཏེ་ཚོས་བཞིན་འཛིག་ཏེན་སྦྱོང་བའི་གལ་ཆེན་བཟོད་ཡོད་ལ། མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་
རང་ཚོས་བོད་དུ་བསྐྱུར་བའི་མང་གཞིའི་སྟེང་། རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་བཅུ་འཇུགས་སྐུན་བྱས་
པས། རང་ཚོས་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིག་གནས་དང་། རྒྱ་ཅུལ། རང་བྱུང་རིག་ཚན་སོགས་
འཕེལ་རྒྱས་འབྲུང་བའི་རྣམས་ཤུགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་ཚོས་

ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་གཏན་ཁེལ་བྱེད་མཁན་དུ་འདུག།

གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་དགེ་བ་བརྩེན་སྲིམས་ནང་མཚོན་པའི་ཡིད་རྟོན་གྱི་
བསམ་སྒྲུབ།

གཅིག དགེ་བ་བརྩེན་སྲིམས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་དམིགས་འདུན།

ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་འདུལ་སྲིམས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྲིག་པ་ཅི་ཡང་
མི་བྱ་ཞིང་། དགེ་བ་ལུན་སྲུམ་ཚོགས་པར་བྱ་རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སྲུ་འདུལ་འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་བཟླན་པ་ཡིན་(3)ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་ནང་བཟླན་འདུལ་བའི་མཐར་མཇུག་གི་
དམིགས་ལུལ་ནི་ཞིབ་འཇུག་མཁས་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞི་རུ་བཀར་ཡོད་དེ། མི་སྐྱེར་
ཐར་བ་ཐོབ་པ་དང་དགེ་འདུན་པའི་ནང་མཐུན་པ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྲུ་མཚོས་
པ། བཟླན་པ་ལུན་རིང་དུ་གནས་པ་བཅས་སོ། རང་བཟླན་འདུལ་བའི་རྩ་བའི་དགོངས་དོན་
ཐོག་རྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་སྐྱེ་དངོས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་དགེ་བ་བརྩེན་སྲིམས་
ནི་འདུལ་སྲིམས་ཡོངས་ཀྱི་འབྱུང་ལུངས་དང་བྱང་ཚུབ་སྒྲོམ་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཅོད་པས་བོད་
བརྒྱུད་ནང་བཟླན་གྱི་དགེ་བ་བརྩེན་སྲིམས་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོད་ལམ་ཚད་ལུན་
ཅན་དུ་བརྒྱུར་བའི་འདུལ་སྲིམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིང་དོན་
རིན་ཐང་མཚོན་བྱེད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟོན་པའི་སླ་ན་མེད་པའི་སློབ་རྟོན་གྱི་
རྗེས་སྲུ་འབྲངས་ནས་མཐར་མཇུག་གི་ཐར་བའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པའི་ཕྱོགས་རྟོན་འཁོར་ལོ་
ཡིན་པར་བརྟེན་དགེ་བ་བརྩེན་སྲིམས་སྲུང་པ་དང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་
གཙང་དགོས་པ་སྟེ། སྤྲིག་མི་གཙོད་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲིག་མི་གཙོད་པ་མ་ཟད་སེམས་
ཅན་སྤྲིག་ཐར་གཏོང་བ་དང་ནད་པ་སྤྲིག་ཉེན་ཆེ་བ་བདེ་ཞིང་ཚོ་རིང་བའི་སློན་ལམ་
འདེབས་པ་སོགས་གཞན་གྱི་སྤྲིག་སྲུང་བཤམ་བྱིན་མི་ལེན་པ་ལ་གཞན་གྱི་བེད་བཅད་ལོར་
སོགས་མི་རྒྱ་བ་མ་ཟད་སྐྱིན་པ་ཆེན་པོ་བཏང་ནས་སེར་སྤྲི་བསམ་པ་བཅོམ་ཞིང་ཉམས་
ངན་དབུལ་བོ་ལ་རོགས་སྐྱོར་དང་ཆོ་སྤྲིག་དང་དམ་པའི་ཚོས་ཕྱོགས་སྲུ་དགེ་བ་སྐྱབ་པ། ལོག་

གཡེམ་མེད་པ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་སྲོལ་རྒྱན་དང་སྤྱི་མཐོག་མཐུན་གྱི་བཟའ་ཟླའི་འཚོ་བ་ལས་ལོག་
 གཡེམ་མེད་པ་མ་ཟད་ད་དུང་རང་སེམས་འདུལ་ནས་ཁས་ལེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དམ་པར་སྤང་
 བ། རྒྱན་མི་སྤྲོ་བ་ལ་གཏམ་བདེན་པར་བརྗོད་པ་དང་མི་གཞུང་དུང་རང་གཞན་གཉིས་ལ་
 རྒྲོས་སྤྱབ་པ། སྤྲོ་མ་མི་བྱེད་པ་ལ་མིའི་བར་དང་བྱ་བའི་བར་གཞོན་པའི་སྤྲོ་མ་མི་བྱེད་པ་མ་
 ཟད་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་སྤྲོ་བ་དང་དགོན་སྡེ་དང་དགོན་སྡེ་བར་སྤྱབ་
 མཐའ་དང་སྤྱབ་མཐའ་བར་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་ཁབ་བར་འཆམ་མཐུན་སྤྱབ་སྤྱབ་པ་ན་དེ་
 བྱི་དགོ་བ་ཚེན་པོ་འོ་ཚོག་རྒྱབ་མི་བཤད་པ་ལ་མི་གཞན་ལ་སེམས་པ་སྤྱོ་བ་དང་གཞོན་པའི་
 ཚོག་རྒྱབ་མི་བཤད་པ་མ་ཟད་བརྗོད་པ་དང་སྤྲོ་བ་སྤྲོས་ཏེ་སྤྱོ་བར་བྱེད་པའོ་ངག་བཀྲལ་མི་
 བྱེད་པ་ལ་ཁ་བདེ་ངག་བཀྲལ་མི་བྱེད་པར་མི་གཞན་ལ་བཅེ་བའི་སྤྲོ་བ་གཏམ་དང་སྤྲོ་བ་
 འདུན་ཡག་པོ་འདེབས་པའོ་བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་མེད་པའི་སྤང་
 བ་ནི་བརྒྱབ་སེམས་ལས་ཐོན་པ་ཡིན་པས་བརྒྱབ་སེམས་དོར་ནས་ཚོག་ཤེས་བསམ་པ་ཡོད་
 བ་ད་བརྗོད་རང་ལ་བདེ་སྤང་དང་སྦྱིད་སྤང་ཐོབ་པོ་གཞོན་སེམས་མེད་པ་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་
 སྤང་ཐམས་ཅད་མི་རྟོག་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ནས་དགའ་བ་དང་སྤང་བ་མེད་པར་
 གཞན་གྱི་སྤྲོ་བ་ལ་དྲིན་གྱིས་མཇལ་ནས་སེམས་ཁམས་དེ་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཡི་ཞིང་ས་རྒྱ་
 འཛིན་པའོ་ལོག་ལྟས་མེད་པ་ལ་བདེན་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཚོངས་ལམ་དུ་
 འཕུད་པས་ཡང་དག་གི་བསམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་མི་མཐོང་བའི་སྤྲོ་བ་ཤེས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་
 ཀྱི་ཐར་ལམ་དུ་ཞུགས་པའོ།། བཀའ་འགྲུང་སྣ་མོ་སྤྱི་འབྲུལ་དུ་བ་ཚེན་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་
 ལས་མི་དགོའི་ལས་བཅུ་སྤངས་ནས་སྤྱ། །དགོ་བ་བཅུ་པོ་བཞེན་བགྱིས་ལ། །ས་བཅུ་ལ་ནི་
 བདག་གནས་ཤིང་། །སྤོབས་བཅུ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཤོག །བདག་གིས་སྤྲིག་པའི་ལས་
 གང་དག །མི་འདོད་འབྲས་བུ་ཐོབ་བགྱིད་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྱན་རླུང་མཚིས་ནས་ནི། །དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱི། །འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིར་གང་དག་དང་། །འཇིག་རྟེན་
 ཁམས་ནི་གཞན་དག་ཏུ། །གང་རྣམས་དགོ་བའི་ལས་བགྱིད་པ། །དེ་དག་ཀུན་ལ་ཡིད་རང་

ངོ་(4)ཞེས་གསུངས་སོ།།

དགེ་བ་བརྩུའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་དོན་དང་དེ་སྲུང་བ་དང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་དམིགས་
འདུན་བརྗོད་བ་ལས་མིའི་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ནང་སྤྱིད་པའི་འཚོ་བ་རོལ་ཞིང་
རིག་པའི་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པར་བཅོན་པའི་སྤྲུགས་འདུན་མཚོན་ཡོད་ལ།སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་
རིམ་ནང་མིའི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒོ་དང་སྦྱོད་པ་ཚད་ལྡན་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་
ཡིད་ཉོན་རིན་ཐང་མ་ལག་ཀྱང་མཚོན་ཡོད། དེར་བརྟེན་དགེ་བ་བརྩུའི་བསམ་སྒོ་དང་
དགེ་བ་བརྩུའི་ཁྲིམས།དགེ་བ་བརྩུའི་ལས་སོགས་བསམ་སྒོའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་
ནང་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གསར་གཏོད་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་མིའི་
རིགས་འཕེལ་རིམ་ལོ་རྒྱུས་ནང་བསྐྱུན་པའི་རིག་པའི་དཔལ་ཡོན་གྱི་སྒྲ་མེད་འབྲས་བུ་
དེ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཚོག་གིས་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱི་བསྐྱེམས་
མཛད་དེ་དགེ་བའི་བསམ་སྒོ་དང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་ལམ་སྟོན་
མཛད་དེ་འགོ་བ་མིའི་རིགས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོད་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་བའི་ཟམ་
བ་བརྩུགས་པའོ།།

གཉིས།མི་དགེ་བ་བརྩུའི་ལས་སྐྱབ་པའི་ཉེས་དམིགས།

འཕགས་པ་སའི་སྤྱིང་པའི་སྟོན་འདུན་ལས། ལས་དབང་གི་ལས་ཀྱི་ཤུགས་ནི་ཉ་ཅང་
སྟོབས་ཆེ་སྟེ།རི་རྒྱལ་ལས་མཐོ་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཟབ་པས་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ལམ་
འགོག་རྒྱས་ཞེས་གསུངས། དེ་བས་ང་ཚོས་མི་དགེ་བ་བརྩུའི་ལས་སྐྱབ་པའི་ཉེས་དམིགས་
ཀྱིས་འགོ་བ་རིགས་དུག་གི་ཐར་ལམ་གྱི་སྒོ་མོ་འགོག་སྐྱབ་པ་རྟོགས་ནས་དགོན་མཚོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་མཚིས་ན་འགོ་བ་རིགས་དུག་གི་ལམ་ནས་ཅི་སྲིད་བར་དུ་ཐར་མི་
སྐྱབ་པའོ།།དེ་ཡང་བསྟན་འགྲུར་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས་མི་དགེ་བ་བརྩུ་སྤྱད་པའི་
རྣམ་པར་སྤོན་པ་ཅིར་འགྲུར་ཞེ་ན། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ལས། གསོད་པ་ཡིས་ནི་ཆོ་མུང་
ཞིང་། །དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ཡུན་རིང་འགྲུར། །རྣམ་པར་འཚོ་བས་གཞོད་པ་མང་།

ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་སྐྱུག་བཟུལ་འགྱུར། རྒྱ་བ་ཡིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས། ཚེ་རབས་
 ཀུན་དུ་ཡི་དྲུགས་སྒྲེ། བྱི་པོ་བྱེད་པས་དག་དང་བཅས། རྒྱུང་མ་སྤྱིང་ནི་རིང་བར་
 འགྱུར། བརྟུན་དུ་སྐྱུ་བས་སྐྱུར་པ་མང། ཚེག་ནི་ནམ་དུ་འང་མི་བཅུན་འགྱུར། བྱ་མ་
 ཡིས་ནི་བཤེས་དང་འབྲེལ། བདག་ལ་སྐྱུ་བ་བྱེད་པ་མང། ཚེག་རྩུབ་ཀྱིས་ནི་མི་སྟན་
 ཐོས། མང་པོ་འང་ངན་པ་སྐྱུ་བར་འགྱུར། འབྲུལ་པ་ཡིས་ནི་དོན་མི་རྟེན། བདག་
 ལ་འང་རྒྱལ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར། བརྟུན་སེམས་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་འཛོམས། བཞོན་སེམས་
 འཇིགས་པ་སྐྱིན་པར་བྱེད། རོག་པར་ཉུ་བས་ཉུ་ངན་ཉིད། རྩེད་གིས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོས་
 འགྱུར་ཏེ། རོར་ཤོར་དོན་རྣམས་ཡལ་བ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་བྱེད། དེས་
 ར་ཆང་ནི་ཆོད་ཟེན་བྱ། ཞེས་འབྲུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། (5)

རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་མིའི་འགྲོ་བའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་མི་དགོ་བ་
 བཅུའི་ངན་ཤུགས་དར་ཆེ་བའི་སྐྱུག་བཟུལ་ལ་གཟིགས་ནས་དེ་ནས་ཐར་བའི་སློབ་གསོའི་
 ཤེས་རབས་ཀྱི་ཐབས་མཛད་དེ་མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སམ་འབྲས་བུ་
 གསུངས་པ་ལ། མི་དགོ་བ་བཅུ་བསགས་པའི་ཉེས་དམིགས་སམ་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་
 ཏེ། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་བཅས་པ་དེ་ནི་
 འགྲོ་བ་མིའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་འགར་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་སློག་གཅོད་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དཔྱུལ་བར་འགྲོ་བ། འབྲིང་བ་རྒྱུན་
 བཤད་པ་སོགས་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ཁམས་སྤྱོད་པ། བརྟུན་སེམས་སོགས་རྒྱུང་བུ་
 བཅུ་པོ་རེ་རེས་དུད་འགོར་སྐྱེའོ།

གཉེས་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། གསོག་གཅོད་བྱས་པས་ཆོ་སྤང་ཞིང་ནད་མང་བ། རམ་
 བྱིན་ལེན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལག་ཏུ་ཡོང་དཀའ་ཞིང་། ཡོང་ནའང་གཞན་ལག་ཏུ་ཤོར་བའི་
 ཉེན་ཁ་ཡོད་པ། རྣམ་སྤྱིན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་མི་རུང་པའི་གོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་རྒྱུང་
 མ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མང་བ། རྒྱུན་བཤད་པས་རང་ལ་སྤྱིང་ལོག་མང་པོ་འཁོར་ཞིང་

གཞན་གྱི་མགོ་སྐོར་འཐབ་པ་མང་བ། དཔྱ་མས་མི་མཐུན་པའི་འཁོར་འཁྲུག་མང་པོ་འདུ་
བཤེན་ལྟུང་གིས་སེམས་ལ་མི་མཐུན་པའི་སྐད་ཆ་མང་པོ་གོ་ཞིང་རང་གི་བཤད་པའི་
སྐད་ཆ་དེ་འཐབ་ཚུངས་འབྲུག་ལོང་གི་རྒྱ་རྒྱ་འབྲུར་སློབ་བཤེན་གྱིས་རང་གིས་
བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ལ་རིན་ཐང་མེད་ཅིང་གཞན་གྱིས་ཆ་འཛོག་མི་བྱེད་པ། དཔྱ་བརྒྱུ་སེམས་
གིས་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཚོག་ཤེས་མེད་ལ་རང་ལ་གང་མཁོ་མི་འཚོལ་ལ་མི་པན་པ་འཚོལ་
བཤེན་གོད་སེམས་གིས་གཞན་ལ་གོད་པ་བྱེད་པར་འདོད་ཅིང་གཞན་གྱི་ཀྱང་རང་ལ་
གོད་པར་འབྲུར་བཤེན་ལྟུང་གིས་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་དྲན་ཚུལ་མང་ཞིང་
གཡོ་སྐྱེ་མང་བའོ།།

གསུམ་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ལ། གསོག་གཅོད་གིས་བཟའ་བུང་དང་སྐྱེ་སོགས་ལ་རུས་
པ་ཚུང་ཞིང་། དེ་ཡང་འབྲུ་དཀའ་ལ་ནད་བསྐྱེད་པ་མང་བས་པལ་ཆེར་ཆེ་ཆོད་མ་ཐོན་བར་
དུ་འཆི་བ་མང་། དམ་བྱེན་ལེན་གྱིས་ལོག་ཏུ་སོགས་འབྲས་བུ་མི་འཁྱོངས་པ་དང་ཡང་ན་
འབབ་ཞོད་ཆེ་བའམ་ཐན་པ་ཆེ་བས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འབྲུར་འཕྲོག་གཡེམ་གྱིས་
བཤད་གཅི་སོགས་དྲི་མ་མི་ཞེས་པ་དང་མི་གཙང་བའི་འདམ་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་ས་རྒྱ་སྐྱེ་
བཤེན་ལྟུང་བཤད་པས་རྒྱ་ལོར་སོགས་ཡོང་སྐོ་ལག་ཏུ་མི་ཡོང་ཞིང་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་ཆེ་
ལ། འཛིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བཤེན་ལྟུང་མས་ས་ཕྱོགས་འབར་འབྲུར་མང་ལ་བཤོད་
དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བཤེན་ལྟུང་གིས་ས་ཕྱོགས་ལ་རྩོམ་མང་ཞིང་མཚོ་རྩེ་མེད་
ལ། འཛིགས་སུ་རུང་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་སར་སྐྱེ་བཤེན་ལྟུང་གིས་འབྲས་བུ་དུས་སུ་མི་
ཆགས་པ་དང་ཆགས་ནའང་མི་སྐྱེན་པ་དང་སྐྱེད་ཀ་སོགས་མེད་སར་སྐྱེ་བཤེན་ལྟུང་སེམས་
གིས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོ་ཟླ་ཞག་མ་རེར་ཉམས་ནས་འགོ་བཤེན་གོད་སེམས་
གིས་ནད་ཡམས་འབྲུང་བ་དང་འབྲུག་ཚུངས་མང་བཤེན་ལྟུང་ཆགས་སྐྱེད་པ་ཅན་དང་ཚོམ་རྒྱན་
མང་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བཤེན་ལྟུང་གིས་གཏེར་ཁ་སོགས་ཀྱི་འབྲུང་འབྲུངས་མེད་པ་དང་མི་
གཙང་བ་ཡང་གཙང་བའི་སྐྱེད་པ་དང་མགོན་དང་སྐྱབས་སོགས་མེད་པར་སྐྱེ་བའོ།།

ལོ་རྒྱུས་སྐྱོ་རིག་པའི་དབྱུང་ན། འགོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་བྱུང་བ་དང་འཕེལ་ནས་
 དཔལ་འབྱོར་རིག་གནས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པའི་ཚད་དུ་ཐོན་པ་ལ་ཡ་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་
 དང་གདོལ་མའི་སྤྱི་ཚོགས། སློབ་ཚན་ཚགས་རིགས་མཐོ་དམན་བར་གྱི་འཚོ་གནས་འཕྲོག་
 ཚོད། འགོ་བ་མའི་ནང་ཁུལ་གྱི་འཐབ་ཚོད་སོགས་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ཡོད་ལ། བརྒྱད་རིམ་
 དེ་ནི་འགོ་བ་མའི་རང་ཉིད་བཅོས་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་རང་གི་རྒྱུད་དུ་ཚགས་པའི་ངན་གཤེས་
 དང་ངན་སྒོལ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས་རང་གི་བྱ་སྤྱོད་བཟང་བ་སྤྱི་བཟོ་མས་དང་ངན་པ་
 འོར་ནས་མ་འོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་རྟོགས་དབྱུང་དང་འོས་འཛིན་ཐོབ་པའི་བརྒྱད་
 རིམ་ཡིན་པ་མ་ཟད་མི་དགོ་བ་བཅུ་འུ་ལས་འོར་ནས་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཕྱགས་སུ་སྤྱོད་པའི་
 བརྒྱད་རིམ་ཀྱང་ཡིན། དེ་བས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཁེ་ལེན་མིན་ཀྱང་འགོ་བ་མི་
 ཞིག་ཡིན་པ་དང་དུད་འགོ་སོགས་འགོ་བ་རིགས་དུག་གང་ཡིན་པས་བཟང་སྐྱབ་ན་དགོ་
 བ་དང་ངན་སྐྱབ་ན་ཕྱིག་པ་ཡིན། འདི་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་གནས་
 ལུགས་དང་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཞི་འཛིན་པའི་རྩ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྟོན་
 པ་སངས་རྒྱས་མཚོག་གིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་དགོ་བ་ཅི་ཡོད་
 སྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བཀའ་སློབ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱིན་ལྡན་དང་མི་ཚོ་དགོ་སྤྱོགས་
 སུ་སྤྱོད་པར་གདམས་པའི་རིན་ཆེན་ལེགས་བཤད་དོ།།

**གསུམ། དགོ་བ་བཅུ་འུ་བྲིམས་ནི་སྐྱོ་རྒྱུ་སྤྱི་ཚོགས་ཡིད་རྟོན་བསམ་སྒྲིབ་འབྱུང་ཁུངས་
 ཡིན།**

སངས་རྒྱས་བཟུན་པའི་དགོ་བ་བཅུ་འུ་བྲིམས་ནི་བྱམས་སྣང་རྗེ་དང་གཞན་གཅེས་བདག་
 མེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཚེན་མོའི་སློབ་ཤིང་གི་རིན་ཐང་ལྟ་བུའི་རྩ་འཛིན་ས་དང་ནང་བའི་
 འདུལ་བྲིམས་ཀྱི་མང་གཞི་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་དགོ་བ་བཅུ་འུ་བྲིམས་ཀྱི་ནང་དོན་ལ་འགོ་བ་
 མའི་རིག་པའི་དཔལ་ཡོན་སྤྱིར་བཏང་གི་རང་བཞིན་དང་འཇོམ་སྤྱི་མཐུན་རིན་ཐང་
 གི་འབྱུང་ཚོས་ལྡན་ཞེ། དགོ་བ་བཅུ་འུ་འགོ་བ་མི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནང་རང་ཉིད་མདུན་

དུ་སྐྱོད་པའི་སྐྱུལ་ཤུགས་གཙོ་བོ་ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་སྲོག་གིང་དང་ལག་ལེན་ཚད་གཞི་ཡིན་པ་མ་
 ཟད།འགྲོ་བ་མི་དང་སྲོག་ཚགས་གཞན་མི་མཚུངས་ས་དང་དེ་ལས་ཤེས་ཡོན་གྱི་དཔལ་མཐོ་
 བའི་མཚོན་བྱེད།མིའི་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རིག་པའི་དཔལ་ཡོན་སྐྱུན་པའི་གོ་རིམ་དང་དེ་
 ལས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན།དེར་བརྟེན།ནང་བསྟན་འདུལ་སྲིམས་རིག་པ་བྱ་བའི་རྩོམ་པ་
 བོས་ནང་བསྟན་གྱི་འདུལ་སྲིམས་དེ་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་དུ་བྱུང་བ་དང་འཕེལ་བའི་སྐོར་
 དཔུང་དུས་ཀྱང་གོའི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་སྲོམ་སྲིམས་ཤེས་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་རྒྱ་
 གར་གནའ་རབས་ཀྱི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་འདུལ་སྲིམས་ཤེས་དགོས།གནའ་རབས་ཀྱི་
 ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་འདུལ་སྲིམས་ཤེས་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་ཐོག་མར་བྱུང་སའི་རྒྱ་
 གར་གནའ་རབས་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་དང་བྱི་རོལ་པའི་སྲོམ་སྲིམས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
 དགོས།དེ་ནི་སྲིམས་གཏུན་ལ་ཕབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚད་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ངེས་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་པས་འབྱུང་སའི་གནས་ལ་གཏུགས་སྐབ་ན་འགྱུར་སྲོག་བྱུང་བ་ཤེས་སྐབ་ལ་མ་འོངས་
 རྩོགས་ཀྱང་ཤེས་རྒྱས་ཟེར་བ་ནི་བདེན་ལོ་བྱ་བ་ལ་གནས་ལུགས་འདུག་ཅེས་གསུངས་པའོ།

(6) དེ་ལས་ཤེས་སྐབ་པ་ནི་དགོ་བ་བཅུའི་ནང་དོན་ཁ་ཤས་དང་སྐྱོད་ལམ་གྱི་རེ་
 འདུན་བྱུང་བ་དང་ལག་ཏུ་བསྟར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་ཉ་ཅང་སྲ་
 ཞིང་རིང་ངོ། སལ་ཆེར་སྤྱི་ལོའི་སྲོན་གྱི་དུས་རབས་གསུམ་པར་བྱུང་བར་གྲགས་པའི་རྒྱ་
 གར་གྱི་སྐོར་ལོ་སྲིམས་གཞུང་ནི་(7)སྐབས་དའི་བཅའ་ཟེ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་དང་ཚོས་
 སྲིམས་ཀྱི་སྐང་གཞིའི་རྩེང་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དའི་བྱུང་ཚོས་ནི་ཚོས་ཀྱི་གཞུང་
 དོན་དང་སྲིམས་ལུགས་གཉིས་དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཡོད་པ་དེའོ། དེ་ཡང་ཐོག་
 མར་སྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་རྣམས་སྤྱིར་བཏང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་
 དོན་ཡིན་ཞིང་། བར་དུ་སྲིམས་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཚོག་བས་
 དབང་འཛིན་ཞིང་། ཐ་མར་སྲིམས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཚང་མ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་
 འགྲེལ་དང་ཉ་ཅང་མཐུན་པར་བྱས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། ནང་བསྟན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་

གཞུང་དོན་དང་བཅའ་ཁྲིམས། ཚུལ་ཁྲིམས། འཛེམ་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷོ་ལོ་
ལོ་ལ་ཁྲིམས་གཞུང་གི་ཤན་ཤུགས་ཆེ་ཆེར་ཐེབས་ཡོད་པ་དཔེར་ན་འདོད་པ་ཆེན་ཉེས་
དམིགས་གནས་སུ་སྤྱང་པ་དང་ཚོགས་ཤེས་ནི་མཐར་མཇུག་གི་ཐར་བའི་ལམ་ཡིན་ཞེས་པ་
དང་དྲང་གཏམ་བརྗོད་དགོས་པ་དང་གི་ཁེ་ཕན་གྱི་དོན་དུ་རྒྱན་བཤད་མི་ཅུང་འདི་ནི་གཏམ་
ནས་འགལ་གཤམས་མེད་པའི་ཁྲིམས་ཡིན་ཞེས་པ།གོམས་སྤོལ་ཡག་ལ་དད་པ་གཙང་
དགོས།གཞན་ལ་གཞོད་འཚོ་གཏོང་མི་ཅུང་།དེ་ལ་སྤྱར་དུ་ཤེས་མི་སྲིད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་འཁོར་
བ་ཐག་གཙང་ཡིན།ཤ་ཟ་བའི་དོན་དུ་སྲོག་ཆགས་བསད་ན་ཐར་བའི་སྒོ་གཏམ་ཞེས་
པ།བཟོད་པ་དང་བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ།ཚོགས་ཤེས།གཞུང་དྲང་།རྒྱན་ཆགས།རྒྱ་བཟང་།ཚོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ངོས་ཟིན་པ།རང་ངོ་མ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་རང་ཉིད་ངོས་ཟིན་པ།བདེན་འཚོལ།ཁོང་
ཁྱོད་བཟོད་པ་བཅས་ཀྱིས་ཀུན་སྦྱོད་རྣམ་པ་བརྩུབ་སྟེ།དེ་ལ་སྦྱོ་བའི་ཀུན་སྦྱོད་དང་གསང་
བའི་ཀུན་སྦྱོད།ཉེན་པའི་ཀུན་སྦྱོད་གསུམ་དུ་འགར་ཞིང་།སྦྱོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་དང་གསང་བ་
ནི་གཏི་མུག་ཉེན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་སེམས་མི་སྦྱིད་པ་བཅས་མཚོན་ལ་སྦྱོ་བ་རྩ་རྩེ་
ཞིང་གསང་བ་མི་རྩ་རྩེ་པ།ཉེན་པ་དུད་འགོར་རྩེ་བ་ཡིན་པ་འདི་ནི་འཁོར་བ་གཙོ་བོ་རྣམ་
གསུམ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་སོགས་མང་བོ་མཚིས་ཤིང་དེ་བས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་གནའ་
རབས་རྒྱ་གར་གྱི་མི་ལ་ལེགས་པར་གདམས་པའི་རིག་གཞུང་དང་སྦྱོད་པའི་ཚོད་སྲོམ་གང་
མང་མཚིས་པར་སྦྱི་བརྗོད་དང་ལེགས་འདེམས་བྱས་ཏེ་རང་གི་གཞུང་དང་འདུལ་ཁྲིམས་
ནང་དུ་བསྟུ་ལེན་བྱས་ནས་རྩ་བའི་འདུལ་ཁྲིམས་ལྟ་དང་དགོ་བ་བརྩུའི་ཁྲིམས་ཀྱི་མང་གཞི་
སྲ་ཞིང་བརྟན་པར་བཟོས་པ་དེས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཀུན་སྦྱོད་དབང་ཐང་རུས་རྒྱན་
ཅན་དུ་འགྱུར་ཐུབ་པ་བྱུང་པའི་མཚུངས་སུ་དགོ་བ་བརྩུའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་འབྱུང་
པའི་ཁྲུངས་སུ་གྱུར་བའི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཡིད་རྟོན་བསམ་སྦོ་དང་ཡིད་རྟོན་རིན་
ཐང་གི་མ་ལག་གསར་གཏོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ལགས་སོ།།
གསུམ་པ།དགོ་བ་བརྩུའི་ཁྲིམས་ལས་ཐོན་པའི་ཡིད་རྟོན་གྱི་བསམ་སྦོས་སྦྱི་དམངས་ཀྱི་བདེ་

ཐང་མི་ཚེ་སྐྱེན་པའི་ཤུགས་རྒྱན་བཟང་པོ།

གཅིག་ དང་རབས་ཡིད་རྟོན་རིན་ཐང་མ་ལག་ཐང་གནས་པའི་གནད་དོན།

རྟོན་པ་ཤུགས་ལུགས་པས་འདུལ་བ་ནི་སྐྱེ་མེད་ཐེག་པའི་ཚུ་བ་ཡིན་པས་དགེ་ཚུ་གུན་གསོ་
བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚུ་བའི་སྣོན་པ་ལྷ་དང་དགེ་བ་བཅུ་ནི་ནང་བསྟན་དགེ་
བའི་རིག་གནས་སམ་ཡིད་རྟོན་བསམ་སློབ་མ་ལག་ནང་གསལ་ཆེ་བའི་གོ་ས་བཟུང་ཡོད་དེ་
རབ་བྱུང་དགེ་འདུན་པ་དང་དད་ལྡན་སྐྱེ་བུས་རྟོན་པའི་དགོངས་པ་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་
ལེན་ལག་བསྟར་འདེབས་པར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱེལ་ཤུགས་ཀྱི་ལུས་པ་འདོན་ལུགས་རྟོན་
པ་མཚོག་གིས་སྤྲིན་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་།དགེ་བ་ལུན་སྐྱེལ་ཚོགས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་གུན་
སྦྱོང་ལེགས་པར་གདམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གནངས་པ་དེས་མི་སེམས་དང་མི་བྱིས་སྤྱི་ཚོགས་
དང་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ལས་འགོ་བ་མའི་རིགས་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ལམ་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་
དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་འགོ་བ་མའི་ཤེས་རིག་གི་དབུ་ལོན་ཡར་ཐོན་བཅས་ལ་
བྱས་རྗེས་སྐབས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་གསལ་བ་སྤྲེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
ལུགས་ཚོང་རུའི་དབུ་ལོ་འགྲུ་བསྟར་བའི་དང་རབས་སྐྱེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཤུགས་
སློབས་འགྲུ་རྒྱུ་རྒྱས་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་ཚད་མི་མཐུན་པའི་འགྲུ་བ་བཟང་
པོ་ཐོབ་པ་དང་བསྟན་མི་ཁ་ཤས་ཀྱི་བསམ་པའི་སྣ་བའང་འགྲུ་སྤྲེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྤྲེ་གུན་
སྦྱོང་བཟང་པོ་དང་ཡ་རབས་སྦྱོང་བ་དོར་ནས་མི་སྤེར་གྱི་ཡིད་རྟོན་བསམ་སློབ་དང་སྦྱོང་པར་
སྦྱོན་བྱུང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱིའི་གུན་སྦྱོང་ལ་རྒྱལ་འགལ་གྱིས་བདེན་རྒྱན་དང་བཟང་
ངན་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་དཀའ་བ་དང་།ཟང་ཟེང་ཞོར་གྱི་དོན་དུ་མི་གསོད་
པ།རྒྱ་དང་རྒྱན་ལ་འབད་པ།མགོ་གཡོག་མགོ་བསྐྱོར་གཏོང་བའི་གྲོད་དོན་སྤྱི་ཚོགས་བྱུང་
བ།དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱོག་བརྟན་བ་བའི་སྤང་ཚུལ་གང་མང་ཡོད་
པ།ཅ་ལག་རྒྱན་མས་ཚོང་རུ་ཁེངས་ཤིང་ཉོ་ཚོང་འབྲེལ་བའི་ནང་གན་རྒྱ་སྤང་མེད་དུ་
འཛོག་པ་རྒྱན་ལྡན་ཡིན་པ།སྤྲེལ་པར་དུ་བོད་ལུང་ལུང་པ་ཁ་ཤས་སྐྱེ་དགོན་སྤྲེ་དང་གྲ་

བཅུན་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་སྲོག་མི་གཅོད་པ་སོགས་པའི་འདུལ་བྱིངས་ས་
ཀྱི་དགོངས་དོན་སྟེང་པོའི་གོ་བ་ལེན་མ་ཐུབ་འམ་འབྲེལ་ལོག་བརྒྱབ་ནས་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་
འབྲོག་པའི་འཚོ་རྟེན་ལྷུགས་ཟོག་འབོར་ཆེན་ཚོ་ཐར་གཏོང་བ་དང་ལྷུགས་ཟོག་གི་ཚོང་བྱེད་
མི་ཚོགས་ལ་བཙན་གྱིས་དམར་ཟས་གཅོད་པ།གནམ་གཤིས་དང་འཁོར་ལུག་ལ་མི་བརྟག་
པར་ཉ་སོགས་ཚོ་ཐར་བཏང་ནས་གྲངས་འབོར་ཆེན་པོ་ཤི་རུ་བརྟུག་པས་ཡུལ་ཁོར་བཙོག་
གྱུར་དང་རྒྱ་ལོར་ཚུད་ཚོས་སུ་བཏང་ནས་ས་ཁུལ་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཚོན་སྦྱིད་དང་འཚོ་བ་ལ་
གཞོད་འཚོ་ཚབས་ཆེན་ཐེབས་པ་སོགས་དོན་རྒྱུན་མང་པོ་བྱུང་དང་བྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་
རེད།གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་དང་གནད་དོན་འདི་དག་ནི་དགེ་བ་བརྟུ་ལ་སོགས་པའི་སྲོལ་
རྒྱན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤོང་དང་ཡིད་རྟོན་རིག་པའི་དགོངས་དོན་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱུང་བ་མ་
ཟད།འོད་ཁུལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་སྲོལ་རྒྱན་དགེ་བ་བརྟུའི་བྱི་རུས་འདོན་པར་དཀའ་
ལག་དང་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་འཕྲད་ཡོད་པ་མཚོན་ལ་དགེ་བ་བརྟུའི་ཡིད་རྟོན་
ཀྱི་བསམ་སློབ་འདུས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སྲོག་ཤིང་གི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་འཇུགས་སྐྱབ་
བྱེད་དགོས་པའི་མགྲོག་སྐྱར་གྱི་རང་བཞིན་དང་ངེས་པར་གྱི་རང་བཞིན།གསལ་ཆེ་བའི་རང་
བཞིན་བཅས་གསལ་བོར་མཚོན་ཡོད།།

གཉིས།དགེ་བ་བརྟུའི་བྱི་རུས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་དེང་རབས་རིན་ཐང་།

ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བུ་གལ་སྲིད་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་བྱི་མ་ཡོད་པར་ཡིད་མཆིས་
པས་ན་ཁོ་ཚོའི་མི་ཚོའི་ལྟ་བུ་ལ་འགྱུར་སྲོག་བྱུང་ངེས་སྟེ་མི་སྐྱེར་གྱི་འོས་འགན་དང་ཀུན་
སྤོང་གྲང་སེམས་ཏུ་གསལ་ལ།གསལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚོ་འདི་ལས་བྱི་མ་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་
པར་འདོད་ན་ངེས་པར་དུ་མིག་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཁེ་ཕན་བསམ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་སྐྱབ་ནས་
རང་གི་སྤོང་པའི་རྗེས་འབྲས་ལ་བསམ་སློབ་མི་གཏོང་བས་དམ་པའི་ཚོས་དགེ་བ་བརྟུའི་
བྱི་རུས་པ་དང་ཤན་ཤུགས་ཟད་འགོ་ལ་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཡིད་རྟོན་བསམ་སློབ་སྲོག་
ཤིང་དུ་གྱུར་བའི་ཀུན་སྤོང་བཟང་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱང་འཇུགས་སྐྱབ་བྱེད་དཀའ་བ་རེད།དེ་

བས་དགོ་བ་བཅུའི་བྱིམས་སྤྱང་བ་དང་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་ཚོས་དང་
 འཇིག་རྟེན་གང་གི་ཐད་དུ་ཡང་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆིས་པ་ཤེས་དགོས་པ་དཔེར་ན་
 བཀའ་འགྲུར་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་ལས་
 དེའི་ངེས་པར་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ལྟོང་བའི་གནས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མི་དགོ་བ་བཅུ་བྱས་ན།
 དེས་པར་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རྩོལ་སོང་གི་སྤྱི་གནས་དང་ཡི་དགས་སུ་སྤྱི་ལ། དགོ་
 བ་བཅུ་བྱས་ན། དེས་པར་སྤྱང་དང་མིར་སྤྱོད། མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ལ་རབ་དང་འབྲིང་
 དང་ཐ་མ་ཡོད་དེ། རབ་བྱས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་ལུས་སྤྱོད་དོ། །འབྲིང་བྱས་པ་ནི་
 རྩོལ་སོང་གི་ལུས་སྤྱོད་དོ། །ཐ་མ་བྱས་པ་ནི་ཡི་དགས་ཀྱི་ལུས་སྤྱོད་དོ། །མིའི་ལས་ཀྱི་ནང་
 དུ་དགོ་བ་བཅུ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་བཞི་སྟེ། རབ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐ་མ་དང་། རབ་ཀྱི་ཡང་
 རབ་པོ། །དེ་ལ་ཐ་མ་ནི་བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྟན་དུ་སྤྱོད། །འབྲིང་ནི་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སྤྱིང་དུ་
 སྤྱོད། །རབ་ནི་ལུ་བ་ཀྱི་བན་སྤང་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད། །རབ་ཀྱི་ཡང་རབ་ནི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱོད་
 གྱེ། མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས། འདི་སྟམ་དུ་བདག་གིས་འབྲས་བུ་
 རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་གཅད་པར་བྱ་སྟམ་བསམས་ནས། ཡང་འདི་སྟམ་དུ་ལས་དེའི་
 རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནི་མ་རིག་པ་དང་རིག་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་མ་རིག་པ་དང་། རིག་པ་
 ཡོངས་སུ་བཅད་ན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་འགོག་ཅིང་མི་སྤྱི་བར་འགྲུར་རོ་སྟམ་སེམས་སོ་
(8)ཞེས་དང་འབྲོམ་སྟོན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་མི་ཚོས་སྤྱོད་པར་རགས་བྱ་བ་
 ལས། དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོད་སྟེ་བ་རྣམ་པར་བཞི། རབ་པ་བཞི། རབ་པ་བཞི་ལྟར་བྱས་དུ་
 སྤྱོད། འབྲིང་ནི་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སྤྱིང་དུ་སྤྱོད། ཐ་མ་ནི་བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྟན་དུ་སྤྱོད། རབ་ཀྱི་འང་
 རབ་ནི་རྩ་བུའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱོད། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། ལྟ་བུ་ཡང་དག་པའི་སྟོན་ནས་དགོ་བ་
 བཅུའི་ལས་སྤྱོད་པ་དང་དགོ་བ་བཅུའི་བྱིམས་སྤྱང་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོབ་སྤྱོད་དང་དེ་ཉམས་
 སུ་ལེན་མཁན་གྱིས་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྤྱང་བ་དང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན་
 པ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་མཐར་ཐོག་གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་འཕང་ཐོབ་པའི་

ལྷགས་འདུན་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དང་ལྡན་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་བསམ་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཚོགས་ལ་དགོས་པའི་ཡིད་ཉོན་ཀྱང་སྦྱོང་གི་རིན་ཐང་ཡང་ཡིན། བོད་བརྒྱུད་ནང་བཟུན་ནི་
 དར་བ་དང་འཕེལ་བའི་གོ་རིམ་ནང་རྙིང་སློལ་མཁའ་གསལ་བཟུང་མི་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཅན་
 དང་ས་གནས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་གོ་རིམ་ཁོང་བཅོས་བསྐྱར་དང་གསར་གཏོད། འཚམ་
 མཐུན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་འབད་ནས་ཀྱང་སྦྱོང་གི་དབང་ཐང་རུས་ལྷགས་དང་ཡིད་ཉོན་
 བསམ་སློ་མཐོ་ཅུ་བཏགས་ནས་རང་གནས་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཡིད་ཉོན་འཚམ་མཐུན་ཅན་དུ་
 འགྱུར་བར་ལྷགས་སྣང་ཆེན་པོ་མཛད་ལ། རང་བཟུན་སྐྱེའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་ན་ལོ་ངོ་ཉིས་
 རྒྱུ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་གི་གོང་རོལ་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་རོལ་བ་དང་ཞི་བདེ་
 མཉམ་གནས་ཅུ་འཛིན་གཏན་ལ་ཕབ་ཚར་བ་དཔེར་ན་འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས་བཟུན་པའི་
 ཏྲགས་མཐུན་པ། ལས་མཐུན་པ། རྩིས་མཐུན་པ། ལྷ་བ་མཐུན་པ། འཚོ་བ་མཐུན་པ། རྣམ་
 པ་མཐུན་པ་སྟེ་མཐུན་པ་དུག་དང་བསྐྱེད་དོས་བཞི། ཕམ་ཕྱིན་དུག འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱུད་སོགས། ལྷག་པར་དུ་དགེ་བ་བཅུའི་སྤྱི་མཉམ་གྱིས་ང་ཚོ་དང་རབས་སྐྱེ་ཚོགས་འཚམ་
 མཐུན་མཉམ་གནས་ཐུབ་པར་ཉམས་སྦྱོང་དང་སློ་རིགས་མཁོ་འདོན་བཀའ་ལློག་གིས་
 ཚོགས་ལ་འབས་ལྷན་ཐུབ་ཐུབ་པའི་ཚོས་ནི་ད་གཞི་ནང་བཟུན་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་དང་
 མཐུན་ཞིང་། རང་བ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་ཅུ་བའི་ལྷགས་འདུན་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྦྱོང་
 ཐོབ་པ་དེ་ཡིན། སློལ་ལྷ་དགེ་བཅུ་སོག་གི་དེ་ཡིན་པའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བཟུན་འདུལ་སྤྱི་མཉམ་
 ཡན་ལག་དང་བྱམས་སྦྱང་རྗེ་དང་ཡིད་ཉོན་མང་གཞི་ཡིན་པའི་ནང་བཟུན་འཚམ་མཐུན་
 བསམ་སློ་ཡིས་མི་རྣམས་བར་གྱི་འཚམ་མཐུན་འབྲེལ་བ་དང་ཀྱང་སྦྱོང་དག་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་
 རྒྱན་པ། མི་དང་རང་བྱུང་ཁམས་བར་འཚམ་མཐུན་བྱུང་བ་བཅས་ལ་རམ་འདེགས་བྱེད་
 རུས། དེ་ནི་ནང་བཟུན་གཞུང་ལྷགས་སུ་མི་དང་མིའི་བར་གྱི་འཚམ་མཐུན་དང་མི་དང་སྐྱེ་
 ཚོགས་བར་གྱི་འཚམ་མཐུན་མི་དང་རང་བྱུང་ཁམས་བར་གྱི་འཚམ་མཐུན་ནང་ཆེས་ཅུ་
 བའི་གནད་འཛིན་ས་ནི་མི་དང་མིའི་བར་གྱི་ཡིད་ཉོན་འཚམ་མཐུན་ཡིན་པར་

འདོད།གཞུང་ལུགས་དེའི་སློབ་སྟོན་མཛད་པའི་སྲོལ་རྒྱན་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་བསྐོ་འདོན་བྱས་ཏེ་མི་
རིགས་རིག་གནས་དར་སྐོལ་དགོས་ཡིད་ཉོན་འཆམ་མཐུན་གྱི་བསམ་སློབ་དང་ཡིད་ཉོན་
འཆམ་མཐུན་གྱི་སྤོང་སྟོབས་ཡིད་ཉོན་འཆམ་མཐུན་གྱི་རིག་གནས་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་ཤུགས་
སྟོན་བརྒྱབ་ན་ད་གཞོན་བོད་ལུལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་ཉོན་འཆམ་མཐུན་བསམ་སློབ་ཀྱིས་
སྤྱོད་ཀྱི་མང་གཞི་སྤྱོད་བརྟན་ལ་མདོ་དབུས་མཐོ་སྐང་གི་སྤྱི་དངོས་འཁོར་ལུག་སྤྱོད་
སྤྱོད་ལ་འང་ཕན་རུས་མཆིས་སྐྱེན་ཚོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སློབ་ནས་དར་རྒྱས་ཐོན་པ་དང་
ལུལ་འཁོར་སྤྱོད་སྤྱོད་པོད་ལུལ་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱན་མཐུན་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བར་རུས་པ་ཤུགས་
ཚོན་འདོན་ལུབ་བོ།

**གསུམ།དགོ་བ་བརྩའི་བྲིམས་ལས་ཐོན་པའི་ཡིད་ཉོན་བསམ་སློབ་སྤྱོད་དམངས་བདེ་ཐང་མི་ཚོ་
ལ་ཐོན་པའི་རུས་པ།**

ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་དགོ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་རྩ་བའི་ནང་དོན་དང་རིན་ཐང་དེ་ཚོད་
རིམ་མཐོན་པའི་སློབ་ནས་གནས་འོག་ཏུ་སྐྱོད་གྲགས་ཆེ་བའི་དམ་ཚོས་ཚད་མེད་བཞིའི་ནང་
དུ་འདུས་ཤིང་།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་བྱ་བ་དེ་
བྱམས་པ་ཚོད་མེད་དང་སྤོང་རྗེ་ཚོད་མེད། དགའ་བ་ཚོད་མེད། བཏང་སྟོམས་ཚོད་མེད་
བཞི་ཞི་ནང་བརྟན་གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྤོང་བསྐྱེད་དང་དགོ་བ་བརྩའི་བྲིམས་ནི་
འདུལ་བའི་མ་ལག་གི་མང་གཞི་ཡིན་ཚོས་དང་དགོན་སྡེ་འདུལ་བྲིམས་ནི་དོ་དམ་ལག་
ལུགས་ཀྱི་ལག་ཐག་ཡིན་ཕྱིན་བསམ་སློབ་སློབ་གསོ་དང་འདུལ་བྲིམས་དེ་གོམ་སྤྲུལ་
གཅིག་མཐུན་གྱིས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱས་ན་ད་གཞོན་ཚོས་ལུགས་བདེ་ཐང་དང་ཚོད་ལྷན་
ཅན་གྱི་ལས་དུ་སྤྱོད་ནས་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་དང་དམིགས་འདུན།འདུལ་བར་

བྱ་བའི་ཡུལ་བཅས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐག་གཅོད་ཀྱི་རུས་པ་འདོན་སྤྲོད་ལྷུ་ལྷུ་
 ཡིད་རྟོན་བསམ་སློབ་དང་འཆམ་མཐུན་སྤྱི་ཚོགས་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་ཤན་ཤུགས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ཡིན་ལ། སྤྱི་དམངས་སྐྱེར་གྱི་བདེ་ཐང་མི་ཚོའི་ཀུན་སྤྱོད་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་དེ་ལས་ཉ་
 ཅང་གལ་ཆེའོ། དེང་དུས་བྲིམས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་བའི་ཁྲོད་དུ་ཀུན་
 སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ཡི་ལས་འགན་འདུ་ཤེས་དང་རང་རྟོགས་འདུ་ཤེས། གཞི་བརྩེད་དང་ངོ་ཚོའི་
 སེམས་ལ་ཤུགས་སྤོར་གྱི་རུས་དེ་བས་མི་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སློབ་དང་མིའི་
 འབྲེལ་བའི་ནང་རང་རྟོགས་ཀྱིས་བྲིམས་སྤྱང་བར་རུས་པ་འདོན་སྤྲོད་བྲིམས་ལུགས་ཀྱི་
 ཚད་འཛིན་ལ་རྗེས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བཅོན་དུག་གི་རང་བཞིན། གཞུན་གྱིས་སྤྱང་
 དགོས་པའི་རང་བཞིན་མཆིས་པས་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོར་དུ་བརྒྱལ་བའི་རང་བཞིན་དང་
 འགྲོད་སེམས་གསོ་བའི་རང་བཞིན། རང་གིས་སྤྱང་དགོས་པའི་རང་བཞིན་བཅས་ཀྱིས་རམ་
 འདེགས་གྱི་མཐོ་ཡོད་ཕྱིན་བྲིམས་དང་ཀུན་སྤྱོད་གཉིས་གཅིག་རོགས་གཅིག་མཐུན་
 ཡིན། དེང་རབས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སློག་ཤིང་རིན་ཐང་ལྟ་བུའི་ཡིད་རྟོན་ནི་མི་རྣམས་
 ཀྱི་ལུས་རྩིན་རང་ཇུགས་དང་ཤོགས་སྐྱིག་འཚོ་སྤྱོད་སྤྱིར་བཏང་གི་ཀུན་སྤྱོད་ཚད་གཞི་ཡིན་
 ལ། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ལག་བྱེད་ཐོབ་ཐང་གཉིས་པ་ཡིན་ཞིང་ནང་དོན་གཅོ་བོ་གཉིས་འཛོམས་
 ཏེ། གཞི་མི་གཤིས་དང་སྤྱོད་པ་སློབ་དཀའ་སེམས་བཟང་དང་བདེན་དོན་དངོས་ལ་བརྩེ་
 འཛོག་གྱི་པ་གཉིས་ནི་ཁས་སྲུངས་དང་དུ་ལེན་ཐུབ་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་སྤྱོད་གཞུང་གིས་
 གཏན་ལ་པབ་པའི་ཡིད་རྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སློག་ཤིང་རིན་ཐང་ལྟ་
 བུ་དེ་མི་སྐྱེར་གྱི་རིམ་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚད་གཞི་ཡིན་ལ་རང་མགོ་མི་གཞི་དང་གཞུན་
 མགོ་མི་བསྐྱར་བར་ཁས་སྲུངས་དང་དུ་ལེན་ཞིང་སློབ་ཐུབ་ཚོགས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བའོ། འདིའི་
 རང་དོན་ནང་དུ་མི་སྐྱེར་རང་ལ་བརྩེ་འཛོག་གྱི་པ་མཚན་ལ་མི་གཞུན་ལ་བརྩེ་འཛོག་གྱི་
 དགོས་པའི་མི་ཚོས་ཤེས་རིག་འདུས་པས་མི་ཀུན་ལ་གཅིས་སྤྱང་དང་བརྩེ་འཛོག་གྱི་པ་
 མཚན་ཡོད། དོན་དངོས་སློག་སློབ་རྒྱུ་ཡིད་རྟོན་ནས་དེང་རབས་ཡིད་རྟོན་ལ་འགྱུར་བ་དེ་

ལམ་ལུགས་བཅས་བསྐྱར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱར་འཇུགས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་
 ཚོག་པར་སྐྱམས་ལྟུང་ཡིད་རྟོན་བསམ་སློབ་དང་རབས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཡང་བསྐྱར་སྐྱུན་པ་
 མངོན་དུ་འགྱུར་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་ཡིད་རྟོན་ཀྱང་སློབ་སློབ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་
 གོ་རིམ་བརྒྱུད་ནས་ཡིད་རྟོན་ཀྱང་སློབ་ལ་དང་རབས་སླེ་ཚོགས་ལམ་ལུགས་གསར་བའི་
 མང་གཞི་ཐོབ་དགོས་ལ། རྣམ་པ་དང་སྐྱུལ་ཤུགས་གསར་བ་ཐོབ་ནས་མི་རྣམས་ལ་ཀྱན་
 སློབ་རང་འདུལ་མཆིས་ལ་སློབ་སློབ་དང་མཐུན་པའི་གཞན་འདུལ་དང་དམ་ཚོས་དགེ་བ་
 བཅུའི་སློབ་སློབ་ལས་ཐོན་པའི་རང་རྟོགས་ལག་ལེན་གྱི་ཀྱན་སློབ་ཚད་འཛིན་དུ་འགྱུར་
 དགོས། སླེ་བྱུང་དུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཅེན་མཚོག་གི་ཡིད་རྟོན་བསམ་སློབ་འདི་རང་རྒྱལ་དང་རབས་
 ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་མི་ལ་སློབ་གཏང་མེད་པའི་གནད་དོན་མ་པོ་བྱུང་
 དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་ཐག་གཅོད་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བཏོན་ཞིང་སླེ་དམངས་བདེ་ཐང་མི་ཚོ་
 དང་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་འཇུགས་སྐྱུན་བྱ་བའི་ཆེད་བཏོན་པའི་བསམ་སློབ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཡིན། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དགེ་བ་བཅུའི་སློབ་སློབ་མང་གཞིའི་ཐོག་གཏན་ལ་ཕབས་
 པའི་བོད་ལོ་རྒྱུས་སློབ་གླིང་གི་སློབ་སློབ་ལུགས་དང་པོ་དམ་ཚོས་དགེ་བཅུའི་སློབ་སློབ་དང་དེ་ལས་
 དར་བའི་མི་ཚོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དང་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་
 ཡིད་རྟོན་བསམ་སློབ་དང་ཡིད་རྟོན་རིན་ཐང་ལྟ་བུའི་གཞུང་ལུགས་འབྱུང་ཁུངས་དང་ཀྱན་
 སློབ་ལག་དུ་བསྟར་བའི་ཚད་གཞི་ཡིན་ལ། རང་བ་སངས་རྒྱས་བ་ཀྱང་གོ་ཆན་དུ་འགྱུར་
 བའི་བརྒྱུད་རིམ་གཙོ་པོ་དང་དེ་ལས་རྣམས་པ་ཐོན་པའི་འབྲས་བུ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་
 ཟད། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་རང་རྟོགས་སློབ་སློབ་སླེ་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་བསྟན་སྐྱབས་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བདེན་དཔང་ཡིན་པས་བོད་ལུང་ཡིད་རྟོན་སླེ་ཚོགས་དང་སླེ་དམངས་བདེ་ཐང་
 མི་ཚོ་ཡིད་རྟོན་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་བཅས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་པར་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་
 ཤུགས་དང་ཤན་ཤུགས་འདོན་སྐྱབས་བདེ་ཐང་ཡར་ཐོན་གྱི་མི་ཚོ་ལྟ་བུ་དང་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་
 བའི་འཆམ་མཐུན་དཔལ་ཡོན་གྱི་སླེ་ཚོགས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱ་བའི་རྒྱུན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་

ཞིང་བདེ་ཐང་ཁྲིམས་མཐུན་དང་ཉིད་ཉོན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཞིག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་འབྱོར་ཕྱག་ལྷན་
 པའི་རྒྱ་གཞི་ལོ་ཞིག་ཡིན།དེ་བས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དགེ་བ་བརྩམས་ཞིག་ལ་མཚོན་
 པའི་ཡིད་ཉོན་བསམ་སྒོ་བསྐོ་འདོན་དང་དག་བསྐྱོགས།བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་ནི་
 རྒྱལ་གཞི་དང་མི་རིགས་ཚོས་ལུགས་ཀུན་ལ་དོན་སྤྱི་བཟུང་གཏུག་ཆེན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་དོ།

དབྱུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ།

(1)]བཀའ་འགྲུ། འདུལ་བ། བ ༡༣ འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྤེའི་དབང་
 པོའི་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་པའི་སྟོན་ལམ། དེབ།13-ལྡེབ། 901]

(2)] བསྟན་འགྲུ། སྤྱི་ཡིག དེ ༡༥༥ དགེ་བ་བརྩམས་ལས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ།
 དེབ།96-ལྡེབ། 632]

(3)] བསྟན་འགྲུ། འདུལ་བ། དུ ༡༥༥ སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་གཞུང་འགྲེལ།
 དེབ།84-ལྡེབ། 92]བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་
 རྒྱ་བུར་མ་བུང་བའི་ཚོན། དེའི་སྟོན་མ་རྣམས་ཀྱང་ཉེས་པ་རྒྱུང་བར་གྱུར་པས།བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདི་ལྟར་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་ཚོགས་སུ་
 བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་བཏོན་པར་གྱུར་ཏེ། སྤྱི་བཟུང་ཐང་མི་བྱ་སྟེ།དགེ་བ་ལུན་སུམ་
 ཚོགས་པར་བྱ། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན།
 །ལུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །རྒྱ་གི་སྟོན་པ་འང་ལེགས་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་སྟོན་
 པ་འང་ལེགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྟོན་པ་ལེགས། །ཀུན་དུ་བཟུངས་པའི་དགེ་སྟོང་
 ནི། །སྤྱི་བཟུངས་ཀུན་ལས་རབ་དུ་གོལ། །རྒྱ་རྣམས་བསྐྱུང་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བཟུངས་
 ཏེ། །ལུས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་བྱུངས་
 ཏེ། །རང་སྟོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་འགྲུ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །

(4)] བཀའ་འགྲུ། རྟོང་རྒྱུ། ཀ ༡༠༣ ལྷ་མོ་སྤྱི་འདུལ་དྲ་བ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ།

དེབ།103-ཐེབ། 16]

(5)]བསྟན་འགྱུར།སེམས་ཅམ།མི་ཉེ་མངོ་ལྷོ་རྒྱ་གྲི་འབྲེལ་བཤད།

དེབ།71-ཐེབ། 1318]

(6)劳政武《佛教戒律学》之佛教戒律在印度的形成与发展，53 页。

(7)《摩奴法典》马秀雪汉译，1982 年商务印书馆出版。

(8)] བཀའ་འགྱུར། མདོ་ལྷོ། ༡ པཱ་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་ཐུ་བྱ་བའི་ལས་འདས་པ་ཆེན་

པོའི་མདོ། དེབ།53-ཐེབ། 117]